
Bestyrelsens beretning

En status på resultater i 2020 og fokus i 2021

Indledning

Vi ser tilbage på et lidt anderledes år, hvor vi alle måtte omlægge vores måde at arbejde på. Til trods synes vi godt kan konkludere, at OS2-fællesskabet endnu engang har haft meget aktivitet og en stor fremgang.

I løbet af året har bestyrelsen afholdt 7 bestyrelsesmøder og et heldags seminar som grundet omstændighederne blev afholdt online og uden gæster.

Som besluttet på seneste generalforsamling har der i det seneste år været særligt fokus på niveau 3 produkter og særligt projektet OS2iot med forankring i OS2s sekretariat. Et vigtigt fokusområde har været at opdyrke community-tankerne fra open source omkring OS2-produkterne og i de mange arbejdsgrupper. Fokus har været en videreførelse af indsatsen målrettet fagområderne og hvordan vi løser behov her. At have aktive leverandørpartnere har fortsat været et fokus og at OS2-produkter bygger på den fælleskommunale rammearkitektur, som er en vigtig målsætning ikke bare i år, men også fremadrettet. Sidst men ikke mindst har vi gennemført en medlemsundersøgelse for, at blive klogere på hvilken kommunikation og hjælp medlemmerne ønsker sig.

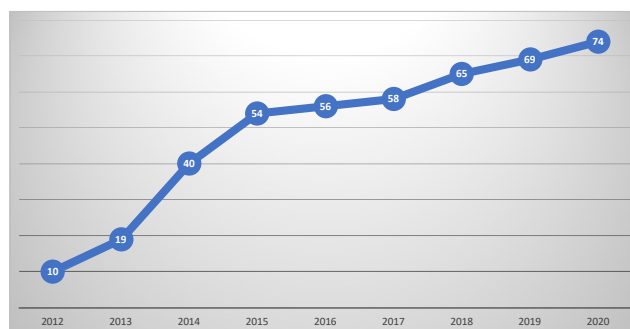
Det er alle fokusområder, som har resulteret i en lang række, for fællesskabet, værdifulde resultater og tiltag. I det følgende beskrives årets tiltag og resultater. God læselyst.

Kort status på OS2-fællesskabet

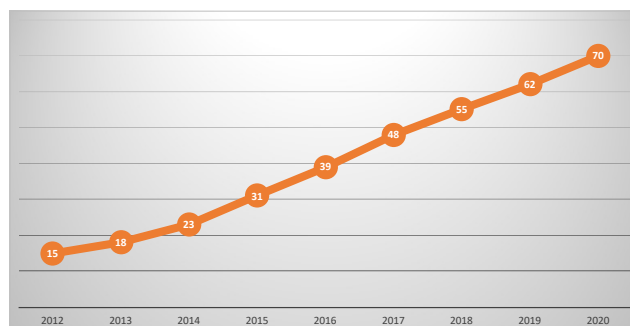
I 2020 er tre kommuner og to statslige myndigheder blevet medlem af OS2-fællesskabet. Ved udgangen af 2020 er vi 74 medlemmer i foreningen: 68 kommuner samt Statens IT, Kriminalforsorgen, Region Midt, KTC, SKI og IT-forsyningen.

Det er meget positivt med den store opbakning, som er med til at sikre de gode resultater og et solidt fundament for fællesskabet.

I samme ombæring har vi også set en stigning i antallet af leverandørpartnere; fra 62 i 2019 til 70 i slutningen af 2020. Leverandørerne udgør en vigtig del af økosystemet. Samtidigt er det også et fokusområde at få flere aktive leverandører i OS2-fællesskabet og omkring produkterne.

Figur 1 - Udvikling i antal medlemmer

Figur 2 - Udvikling i antal leverandørpartnere

Den samme positive udvikling gælder også antallet af open source-produkter, organiseret i OS2. Vi har i dag 22 driftsklare open source-produkter i porteføljen med flere på vej. Den positive udvikling i antallet af produkter vidner i høj grad om den store velvilje i fællesskab til at udvikle og dele gode løsninger.

I løbet af året har vi afholdt 14 online arrangementer omkring OS2-produkter og -projekter. Derudover er der afholdt adskillige brugerklubmøder, koordinationsgruppemøder og styregruppemøder omkring størstedelen af OS2-produkterne.

Figur 3 - Udvikling i OS2 produkter

Så tak for engagementet.

En stor tak til de mange som lægger kræfter og økonomi i at få udviklet gode løsninger, som efterfølgende kan deles og komme alle til gavn via OS2-fællesskabet. Det er en vigtig brik i det offentlige arbejde med digitalisering.

Samarbejde med andre

Vi har en målsætning om at fokusere på forskellige samarbejder de kommende år, deriblandt et generelt mere fyldestgørende samarbejde med region og stat, men også mere produktspecifikke relationer til andre aktører.

I løbet af det sidste år har vi etableret flere forskellige samarbejder. Der har været et rigtig godt samarbejde med Erhvervsstyrelsen og Region Hovedstad i forhold til projektet OS2iot via projektet Sikker og Anvendt Data. Desuden er der etableret en rigtig god dialog med KL og Digitaliseringsstyrelsen omkring netop OS2iot projektet.

Internationalt har vi etableret en dialog med den danske ambassade i Sverige om udbredelsen af OS2-produkterne og de tilknyttede virksomheders ydelser. Vi har etableret en god relation til Developers Italia¹ bl.a. omkring deres standard for offentliggørelse af åben kildekode². Sekretariatet har løbende dialog og erfaringsudveksling med Foundation for Public Code³ samt vi bidrager aktivt med artikler og viden til EUs Open Source Observatory⁴.

En anden milepæl er, at Open Source-produktet OS2mo er blevet taget i brug af en større privat virksomhed med internationalt fokus. Det åbner op for helt nye samarbejdsmuligheder.

OS2-fællesskabet har generelt etableret et godt ry både nationalt som internationalt. Et ry som vi kan og skal bygge videre på.

¹ <https://developers.italia.it/en/>

² <https://github.com/publiccodeyaml/publiccode.yaml>

³ <https://publiccode.net/>

⁴ <https://joinup.ec.europa.eu/collection/open-source-observatory-osor>

Niveau 3 produkter

Målsætningen har været, at niveau 3 produkter og særligt projektet OS2iot havde bestyrelsens særlige fokus. Niveau 3 projekter og produkter er centrale komponenter i OS2s strategi og medlemmernes portefølje.

Projektet OS2iot har haft et særligt fokus, da det har været vigtigt at etablere et solidt grundlag og sikre korrekt efterlevelse af OS2s niveauekrav. Et fokus i projektet har været at skabe gode eksempler og skabeloner, som kommer andre OS2-produkter og -projekter til gavn. Med OS2iot er det lykkedes rigtig godt at skabe et godt eksempel på et niveau 3 produkt i OS2.

For eksisterende niveau 3 produkter som OS2mo og OS2kitos samt OS2rollekatalog, der er på vej til at træde ind på niveau 3, gælder at de har et solidt og veletableret samarbejde med egen sekretariatsbistand samt velorganiserede arbejdsgrupper. Dette har gjort det muligt for sekretariatet at give OS2iot et ekstra fokus, hvilket betyder, at vi nu har et endnu bedre udgangspunkt for at hjælpe andre OS2-produkter til at efterleve niveauekravene fuldt ud.

Særligt OS2mo har i 2020 gennemgået en rivende udvikling. Med et styrket tværgående samarbejde, flere implementeringer. Senest har en større dansk privat virksomhed med et internationalt fokus valgt OS2mo som løsning til deres IDM-projekt. Det er meget positivt at løsninger udviklet via OS2-fællesskab også kan skabe værdi for private virksomheder og de kan være med til at gøre løsningen bedre for alle.

Aktive leverandører

En fastholdelse af fokus på flere aktive leverandører har været en målsætning. Bl.a. ønskede vi at tænke internationalisering samt fastholde dialog med open source-organisationer, særligt i Europa. Vi havde en ambition om at arbejde på et OS2 kvalitetsstempel, så leverandører og produkter kan certificeres og ikke mindst ville vi have fokus på at sikre mindst to leverandører til hvert OS2-produkt.

Vi har i 2020 afholdt en leverandørworkshop med det formål at blive klogere på:

- Hvad vi kan gøre, så leverandørerne bliver opmærksomme på de løsninger, som det offentlige mangler samt hvordan leverandørerne aktivt kan bidrage med egne ideer.
- Hvordan sikrer vi, at leverandørerne sælger budskabet og medvirker til at skabe communities omkring produkter?
- Hvordan sikrer vi, at leverandører samarbejder om nye og eksisterende løsninger?
- Hvordan skaber vi internationalt samarbejde mellem leverandører og/eller offentlige myndigheder?
- Hvordan skaber leverandørerne en god forretning på open source og OS2?
- Hvordan skaber vi en *best practice* for at forberede flere leverandører til open source-metoden?

Som før nævnt har vi en god dialog internationalt og flere produkter i porteføljen med et internationalt perspektiv. Med en løsning som OS2datascanner, der testes i Sverige samt andre OS2-produkter, er der et godt afsæt til at hjælpe OS2-leverandørerne udover grænserne.

For bl.a. at understøtte målsætningen har vi det seneste år haft et stort fokus på kommunikation. Dels fortællinger omkring OS2-produkterne, men også omkring open source generelt. Vi publicerer ugentligt artikler og udsender nyhedsbreve i faste intervaller. Artikler publiceres også ofte hos andre medier som f.eks. Digitech og andre fagmedier.

På vores hjemmeside os2.eu er der i 2020 publiceret 83 artikler/indlæg, hvilket er en stigning på +31,7%. I 2020 er der i alt oprettet 224 sider på os2.eu, en stigning på +24,4%. Med ca. 2400 besøgende pr.

måned og en stor rækkevidde på LinkedIn samt via nyhedsbrevet mener vi at gøre vores til at understøtte leverandørernes kommunikation og afmystificeringen af open source.

Der er lagt ekstra fokus på, at flere OS2-produkter kan skabe et fler-leverandør samarbejde, f.eks. ved at en leverandør udvikler og en anden leverandør til at lave *code review*. Der har også været et fokus på at få foretaget kvalitetstjek af eksisterende kodebaser med det formål at højne kvaliteten og muligheden for fler-leverandørsamarbejder eller konkurrenceudsættelse.

Vi er ikke i mål med alle ambitioner og har ikke afsluttet arbejdet, men vi har taget et stort spring i forhold til flere aktive leverandører, flere leverandører til de enkelte OS2-produkter og ikke mindst et større kendskab til open source og de forretningsmuligheder, som er til stede.

Stærkere communities

Open source-software er traditionelt set opbygget omkring communities, store og små. Bestyrelsen havde et ønske om at opdyrke community tanker omkring produkternes arbejdsgrupper og blandt brugere.

I løbet af 2020 er der igangsat flere tiltag, som skal styrke samarbejdet omkring OS2-produkterne. Både tiltag som styrker nu og her, men også tiltag som forventes at få effekt på længere sigt.

Med OS2iot har vi skabt et produkt, som skal efterleve niveau 3 og det har derfor affødt et rigtig godt eksempel på et solidt fundament og model for organisering. Vi har med OS2iot skabt flere gode skabeloner, som nu kan være med til at styrke andre produktsamarbejder i porteføljen. Det gælder bl.a. i forhold til brug af OS2s værktøjskasse, hvordan en dokumentationspakke kan se ud, til skabeloner for governancerapport og en god open source-kodebase på Github.

For mere end halvdelen af OS2-produkterne findes en tilslutningsaftale, som definerer de økonomiske rammer for samarbejdet omkring produktet. Dette er et vigtigt skridt i forhold til at skabe et fællesskab, der rækker ud over, at man blot anvender den samme løsning og måske den samme leverandør. Yderligere frikøbes der projektledelse i Kommunerne: Ballerup, Favrskov, Syddjurs og Aarhus. Projektledelse som har fokus på produkterne OS2kitos, OS2mo, OS2rollekatalog, OS2autoprocess, OS2kravmotor og OS2iot. Desuden har leverandørerne omkring OS2faktor, OS2sync og OS2datascanner en aktiv rolle i at samle og styrke fællesskabet. Det er en stor styrke for OS2 og produkt-fællesskaberne, at der er dedikeret personer til at styrke den tværgående koordinering og kommunikation.

Flere andre produkter har i løbet af året styrket deres samarbejde ved at etablere koordinations- og/eller styregrupper f.eks. OS2forms, OS2display og OS2borgerPC.

I OS2-sekretariatet har vi igangsat at arbejde skal være mere åbent – *walk the talk* – og dermed skabe et mere synligt eksempel på, hvordan man kan være transparent og udnytte open source-metoden. Vi har skabt en god dialog og videndeling med Foundation for Public Code, som bl.a. vedligeholder Standard for Public Code⁵. Arbejdet med at integrere deres resultater i OS2 er i gang og foregår kontinuerligt. Yderligere er de første spadestik til at danne et tværgående netværk mellem arbejdsgrupper samt årlige meetups taget. I 2020 har vi skabt et godt grundlag for nu og på længere sigt at få fuldt udbytte af open source-metoden i OS2-fællesskabet.

⁵ <https://standard.publiccode.net/>

Medlemsundersøgelse

Et mål for 2020 var at gennemføre en medlemsundersøgelse med ønsket om bedre at forstå, hvilken kommunikation OS2s medlemmer i høj grad ønsker sig. Vi ønsker at være med til at afmystificere "open source", så der ikke kun tales til specialisterne. Med medlemsundersøgelsen ønskede vi også at blive klogere på, hvordan vi bedst skaber communities omkring OS2-produkterne.

Medlemsundersøgelsen er gennemført i slutningen af august måned. Men med 17 kommuner repræsenteret, føler vi ikke, at resultatet er fyldestgørende. Derfor ønsker vi at gennemføre en ny medlemsundersøgelse på et senere tidspunkt.

Det er ikke ensbetydende med, at vi ikke har lært noget og vi tager selvfølgelig den respons vi har modtaget seriøst.

Det kan bl.a. konkluderes at:

- Ejerskab over it-løsningen, fællesoffentligt samarbejde og billigere løsninger bliver fremhævet, som de vigtigste grunde til at vælge OS2s løsninger.
- Samarbejde og videndeling er vigtigt og fremhæves som det, der virker særlig godt.
- Der kan opleves en lukkethed i organisationen samt dominans af få kommuner.
- Små kommuner kan have svært ved at løfte opgaven med at deltage i OS2. Hvilket gør det svært at få kommunerne med. Et projekt kan understøttes mere fra central hånd i starten.
- Der søges assistance til branding af OS2 i internt i kommunen.
- De idéer, der er på vej ind i OS2, kan og bør tydeliggøres.
- Der ønskes et større samarbejde med KOMBIT og Digitaliseringsstyrelsen.

Vi har lyttet til besvarelserne i medlemsundersøgelsen og indarbejder i vores kommunikation. Samtidig står det tekniske fundament bag OS2s hjemmeside også overfor "end og life" og i den forbindelse vil vi selvfølgelig indarbejde den feedback, vi har modtaget. Andet er mere langsigtede og strategiske input, som vi selvfølgelig medtager i vores arbejde fremadrettet.

Men som sagt så planlægger vi at gennemføre en medlemsundersøgelse igen med det mål at få langt flere respondenter og gerne fra et højere strategisk niveau i organisationen.

Behov i fagområderne

Vi har i 2020 fortsat et fokus på at kunne identificere behov i fagområderne. Vi har en målsætning om, at løsningerne i OS2 forbliver behovsdrevne.

Vi har flere produkter og projekter med ophæng til fagområderne. Indtrykket er dog, at vi kunne have flere, hvis kendskabet og it-kompetencerne var større. OS2 bliver typisk kendt, hvis projektet i høj grad er drevet af en ildsjæl og hvis denne (tilfældigt) snakker med nogen, som kender OS2.

Vi har i løbet af året understøttet løsninger som OS2flytjord og OS2valghalla ekstra. Dette for at sikre, at produkterne står på et solidt fundament og fordi det er produkter, hvor arbejdsgrupperne ikke har ophæng til it-afdelinger. Yderligere har vi gjort en indsats for at skabe interesse omkring projekterne Mira og iVolunteer, så vi forhåbentligt kan få skabt tværkommunale samarbejder omkring dem.

Vi er meget beviste om, at vi skal understøtte kommunerne i deres interne udbredelse samt hjælpe projekter på vej, så de kan blive til OS2-produkter. Derfor er fokus på kommunikation samt at sekretariatet tager en aktiv rolle, når fagområder henvender sig med mulige projekter.

Vi har i løbet af året afholdt 14 online arrangementer, hvoraf de fire har været præsentation af nye OS2-projekter med tværoffentligt potentiale. Disse er: Mira, Agora, Grundsalgssite og selvbetjeningsløsning til biblioteker.

Rammearkitektur

Som udgangspunkt er målsætningen at lave løsninger, der bygger på den fælleskommunale rammearkitektur. Derfor var ønsket også at støtte arbejdet med fælles OS2-arkitekturprincipper samt tankerne om en egentlig OS2 serviceplatform.

Dette er et fokusområde, som er gledet en smule i baggrunden. Vigtigheden af at følge rammearkitekturen italesættes selvfølgelig overfor projekter og produkter, men vi må også være ærlige om, vi mangler kompetencerne til at følge helt til dørs. Vi har en udestående opgave med at involvere eksterne it-kompetencer, som kan hjælpe os med at definere, hvordan OS2 bedriver fælles arkitekturstyring.

Når det så er sagt, er der et stort fokus på rammearkitektur og fælles arkitekturprincipper i produkter som OS2mo, OS2rollekatalog m.fl. altså OS2-produkter, som også har it-arkitektur faggrupper. Yderligere kan vi takke en kommune som Holstebro for at bidrage med projektet OS2services en kodebase, som indeholder *micro services*.

Alt det andet

Udover de særlige fokusområder, løser OS2 og OS2s sekretariat en lang række andre opgaver. Der ligger en stor driftsopgave i at varetage produkt- og projektporteføljen, at levere support til de mange arbejdsgrupper, betjene bestyrelsen og styregrupper samt holde et højt informationsniveau og koordinering med medlemmer og omverden.

Du er til en hver tid velkommen til at kontakte os, hvis du har spørgsmål eller der er noget, som du gerne vil have uddybet. Sekretariatet ved Rasmus Frey og Charlotte Heikendorf kan fanges på hovedpostkassen: os2@os2.eu.

Tak til

Til Aarhus Kommune skal lyde en tak for at stille kontorfaciliteter og kollegaer til rådighed for OS2s sekretariat, for at styre OS2s økonomi samt sikre, at OS2 har gode rammer til at vedligeholde og udvikle fællesskabet.

Vi vil også gerne sige en stor tak til de mange kommuner og andre parter, som lægger kræfter i arbejdet med OS2-projekter og -produkter. Det er meget værdifuldt for et frivilligt fællesskab, at så mange ønsker at bidrage. Der kan ikke siges tak nok gange.

Fokus det kommende år

Siden beslutningen om ny organisering og indførelse af en governancemodel i 2015 samt etablering af sekretariat i 2016, er vi kommet rigtig langt med OS2-fællesskabet. Vi har i fællesskab sat scenen for open source og behovsdreven udvikling.

I forbindelse med at formanden træder tilbage og et nyt formandskab foreslås anbefales den nye bestyrelse at igangsætte en ny fase i OS2-fællesskabets liv. En ny bestyrelse skal derfor først og fremmest arbejde med at definere en ny vision og strategi for de kommende 3-5 år. Den nuværende bestyrelse overdrager til et nyt formandskab og ønsket er derfor at præsentere anbefalinger til den nye bestyrelse fremfor egentlige fokusområder.

Bestyrelsen anbefaler at der arbejdes på at udvide bestyrelsen med observatørposter. F.eks. ønskes det at invitere KL med så de tværgående samarbejder og informationsflows kan styrkes. Andre parter som f.eks. Digitaliseringsstyrelsen kan også være relevante at skabe en stærkere relation til.

Anbefalingen om at indføre næstformandsposten i OS2 bestyrelsen skal ligeledes være med til at understøtte de brede samarbejder i det offentlige landskab.

Udover den daglige drift af OS2 vil fokus frem mod næste generalforsamling derfor være at der udarbejdes en ny og opdateret strategi og vision for OS2-fællesskabet.

Vi glæder os til endnu et år, hvor vi samarbejder om at skabe resultater for og i OS2-fællesskabet.

Med venlig hilsen

OS2-bestyrelsen

Michel van der Linden, Kalundborg Kommune (Formand)

Bo Fristed, Aarhus Kommune

Henrik Brix, Favrskov Kommune

Leon K. Johansen, SKI

Jens Kjellerup, Ballerup Kommune

Marie Danneskiold-Samsøe, Vallensbæk Kommune